

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Γ΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, είναι αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 2 (μονάδες 35)

Ερώτημα 1^ο (μονάδες 15)

Το θέμα του Κειμένου 2 είναι η αδυναμία ανάληψης ευθυνών, τόσο από τους κρατικούς φορείς, όσο και από τους απλούς πολίτες και η τάση όλων να επιρρίπτουν αυτές τις ευθύνες στους άλλους (Το μπαλάκι των ευθυνών πετιέται ευκολότερα στην απέναντι πλευρά. Είναι, αν μη τι άλλο, βολικό). Η πρόθεση του συντάκτη του Κειμένου είναι να προβληματίσει τους αναγνώστες (Ένα κράτος που υποθάλλει την ανευθυνότητα των πολιτών του... οι πολίτες κακομαθημένοι και ευθυνόφοβοι) και να τους αφυπνίσει, για να υπάρξει αλλαγή και βελτίωση (Τα «κακομαθημένα παιδιά της ιστορίας»... Ξέρουν μόνο να απαιτούν με υψωμένο δάχτυλο).

Ερώτημα 2^ο (μονάδες 10)

Στην αρχή του Κειμένου 1 δίνεται ο ορισμός της ισηγορίας:

«Βασικός όρος της δημοκρατίας, ως πολιτεύματος με βάση το διάλογο, υπήρξε αρχήθεν η ισηγορία, δηλαδή το δικαίωμα όλων εξίσου των πολιτών, παιδευμένων ή απαιδευτων, πλούσιων ή φτωχών, να λάβουν το λόγο στην εκκλησία του δήμου και να μετάσχουν ενεργά στη λήψη των αποφάσεων, των καθοριστικών της νομοθεσίας και της κυβερνητικής πολιτικής».

Η **Οριστέα έννοια** είναι η ισηγορία. **Γένος:** τα δικαιώματα των πολιτών (το δικαίωμα όλων των πολιτών). **Ειδοποιός διαφορά:** να λάβουν το λόγο στην εκκλησία του δήμου και να μετάσχουν ενεργά στη λήψη των αποφάσεων, των καθοριστικών της νομοθεσίας και της κυβερνητικής πολιτικής.

Ο συντάκτης στο Κείμενο 1 χρησιμοποιεί και σε άλλα σημεία τη μέθοδο οργάνωσης του Ορισμού. Με αυτόν τον τρόπο, διασαφηνίζει τους πολιτικούς όρους που χρησιμοποιεί και κάνει σαφή τα θεμέλια/τα βάρη τους δημοκρατικού πολιτεύματος, προκειμένου να μην υπάρχουν παρανοήσεις και να αναδειχθούν ως βασικό θέμα τα στοιχεία που συναποτελούν τη Δημοκρατία.

Ερώτημα 3^ο (μονάδες 10)

Τα Κείμενα 1 και 2 έχουν σχέση συμπληρωματική. Στο Κείμενο 1 γίνεται λόγος για τις βασικές αρχές της Δημοκρατίας και διασαφηνίζονται οι όροι της (η ισοπολιτεία, δηλαδή το δικαίωμα όλων... με την ανάθεση καθηκόντων ...και αντίστοιχα η υποχρέωσή τους να υπέχουν επίσης κατά ισότητα κάπως τα δημόσια βάρη). Στο Κείμενο 2 ο συντάκτης τονίζει τις συνέπειες από την αδυναμία ανάληψης ευθυνών και υποχρεώσεων στο πλαίσιο της Δημοκρατίας και τις αλλοιώσεις που επιφέρει αυτό στην πολιτική ζωή (Ένα κράτος που υποθάλλει την ανευθυνότητα των πολιτών του).

ΘΕΜΑ 3 (μονάδες 15)

Οποιαδήποτε άποψη διατυπώνεται από τους/τις μαθητές/-τριες θεωρείται αποδεκτή, εφόσον μπορεί να συσχετιστεί/ τεκμηριωθεί με στοιχεία/ χωρία του κειμένου, χωρίς να δίνεται με τρόπο αυθαίρετο.

Θετικά αξιολογείται η προσπάθεια του/της μαθητή/-τριας να προσδιορίσει με σαφήνεια και συντομία το θέμα σχετικά:

- με τον πολιτικό αμοραλισμό
- την αλλοίωση των ηθικών αξιών και καταπάτηση των πολιτικών ιδεωδών, προκειμένου να επιτευχθεί η κοινωνική ανέλιξη
- την ανάγκη για διατήρηση της πολιτικής εξουσίας με κάθε κόστος

Εκφραστικοί τρόποι (αρκούν τρεις συνολικά):

- **Χρόνος Αόριστος και γ' πρόσωπο** → αντικειμενική προβολή της ιστορίας → ο Αόριστος συνάδει με την περιορισμένη διάρκεια των χρηστών ηθών του επίδοξου πολιτικού (ήλεγξε, καυτηρίασε, τιμώρησε)
- **έντονα σαρκαστικός τόνος** → στις προτάσεις σε ευθύ λόγο (που βρίσκονται εντός εισαγωγικών),
- **χρήση αξιολογικών επιθέτων με ειρωνική χροιά**, π.χ. ακάθεκτη έφεσή του για ευποία, χρηστή φιλόπτωχο διοίκηση

- **βραχυπερίοδος λόγος** → Λειτουργεί σχολιαστικά (Η αλήθεια είναι πως του πέρασε και του παραπέρασε)
- **Χρήση μεταφορών στον τελευταίο στίχο** (Ήδη, γοργά ανέρχεται κι έχει λαμπρό το μέλλον), με πρόταξη του χρονικού επιρρήματος, για να φανεί η γρήγορη πολιτική μεταστροφή του έπαρχου.

Τέλος, ο μαθητής/ η μαθήτρια, ανάλογα με τον παραστατικό του/ της κύκλο, μπορεί να τοποθετηθεί ως προς την επικαιρική διάσταση του θέματος του Κειμένου 3, αλλά και ως προς το ότι η πολιτική ανηθικότητα ως στάση ζωής είναι καταδικαστέα και σε κάθε εποχή επιφέρει αρνητικές κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις.